

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ АН МОЛДОВИ
ВИЩА АНТРОПОЛОГІЧНА ШКОЛА (МОЛДОВА)
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ПРИДУНАВ'Я
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
ОРЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР РОЗВИТКУ БЕССАРАБІЇ»

НАРОДИ І КУЛЬТУРИ НИЖНЬОГО ДУНАЮ В ДАВНИНУ

ПРОГРАМА

міжнародної науково-практичної конференції

(23 – 26 серпня 2018)

ІЗМАЇЛ – 2018

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

КІЧУК Ярослав – доктор педагогічних наук, професор, ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету;

ЦИГАНЕНКО Лілія – доктор історичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Ізмаїльського державного гуманітарного університету;

БРУЯКО Ігор – доктор історичних наук, директор Одеського археологічного музею НАН України;

ЧОРНА Ліана – кандидат історичних наук, декан факультету української філології та соціальних наук;

ТИРОН Ольга – директор історико-краєзнавчого музею Придунав'я;

КУРТЄВ Віктор – заступник голови правління Громадської організації «Центр розвитку Бессарабії»;

КУВАНЖИ Михайло – голова Орлівської сільської ради.

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

23 серпня	
10.00 – 12.30	Заїзд учасників конференції, розміщення
12.30 – 13.00	Реєстрація учасників конференції (<i>1-й поверх головного корпусу ІДГУ</i>)
13.00 – 15.00	Відкриття конференції. Пленарне засідання (<i>конференц-зал ІДГУ</i>)
15.00 – 16.30	Екскурсійна програма
24 серпня	
10.00 – 11.30	Секційні засідання (<i>конференц-зал ІДГУ, аудиторія 110 головного корпусу університету</i>)
11.30 – 12.00	Кава-брейк (<i>аудиторія 112 головного корпусу університету</i>)
12.00 – 13.30	Продовження секційних засідань (<i>конференц-зал ІДГУ, аудиторія 110 головного корпусу університету</i>)
14.00 – 15.00	Перерва
15.00 – 16.00	Екскурсія (<i>історико-краєзнавчий музей Придунав'я, вул. Тульчіанівська, 51</i>)
16.00 – 19.00	Секційне засідання (<i>конференц-зал історико-краєзнавчого музею Придунав'я</i>)
25 серпня	
09.00 – 21.00	Відвідання городища Картал (с. Орлівка, Ренійський район, Одеська область). Огляд розкопу. Прийняття ухвали конференції. Екскурсійна програма.
26 серпня	
09.00 – 13.00	Роз'їзд учасників конференції

Регламент роботи:

Доповідь на пленарному засіданні – до 30 хв.

Доповідь на секційному засіданні – до 15 хв.

Обговорення доповіді – до 5 хв.

Дискусії по закінченню секційних засідань

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

23 серпня 2018 року

13.00 – 15.00

(конференц-зал ІДГУ, 1-й поверх головного корпусу університету)

*Відкриття конференції та вітальне слово
ректора Ізмаїльського державного гуманітарного університету,
доктора педагогічних наук
професора Кічука Ярослава Валерійовича*

*Вітальне слово
директора Одеського археологічного музею НАН України,
доктора історичних наук
Бруяка Ігоря Вікторовича*

Привітання учасникам конференції від:

*Ізмаїльської міської ради
Громадської організації «Центр розвитку Бессарабії»
Сільської ради с. Орлівка Ренійського району*

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

23 серпня 2018 року

(конференц-зал ІДГУ, I-й поверх головного корпусу університету)

Феномен Карталу – релятивність і динаміка

*БРУЯКО Ігор, доктор історичних наук,
Одеський археологічний музей Національної академії наук України*

Халмірис: тисячоліття в гирлі Дунаю

*ЗАХАРІАДІ Михайло, доктор історичних наук, професор,
Інститут археології «Василь Пирван» (Бухарест, Румунія)*

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

24 – 25 серпня 2018 року

Секція 1. ЕПОХА ПАЛЕОМЕТАЛУ

*(конференц-зал, I поверх ІДГУ;
конференц-зал історико-краєзнавчого музею Придунав'я)*

*Керівник секції: ІВАНОВА Світлана
Секретар секції: ПАЛАМАРЧУК Світлана*

Болград-Алдень та Прекукутень – Трипілля А: моделі взаємодії

*БУРДО Наталія, кандидат історичних наук,
Інститут археології Національної академії наук України,
м. Київ, Україна*

Нові дані щодо формування комплексних поселень у західному ареалі культури Трипілля – Кукутень

*ЦЕРНА Станіслав, магістр,
Вища антропологічна школа, Кишинів, Молдова;
ВОРНИКУ-ЦЕРНА Андреа, доктор історії,
Повітовий музей м. Ботошан, Румунія;
РАССМАНН Кнут, доктор історії,
Римо-Німецька Комісія Німецького Археологічного Інституту,
Франкфурт-на-Майні, Німеччина*

Південні шляхи обміну в V – IV тис. до н.е.

*ВІДЕЙКО Михайло, доктор історичних наук,
Інститут археології Національної академії наук України, Київ*

Роздуми про доісторичні піротехнології, засновані на експериментальній (ре)конструкції і випалюванні в пізньотрипільському горні

ТЕНКАРІУ Фелікс-Адріан, доктор історії, Відділ міждисциплінарних досліджень, університет ім. І. Кузи, Ясси, Румунія;

ЦЕРНА Станіслав, магістр,

Вища антропологічна школа, Кишинів, Молдова;

БОРНІКУ Діана Меріука, доктор історії, Інститут археології Академії наук Румунії, Ясська філія, Ясси, Румунія;

МЕТЕУ Флоріка, доктор історії, Відділ міждисциплінарних досліджень, університет ім. І. Кузи, Ясси, Румунія;

БОРНІКУ-ЦЕРНА Андреа, доктор історії, Ботошанський повітовий музей, Ботошани, Румунія;

Спорудження пізнього енеоліту в Карталі у світлі балканських та східноєвропейських паралелей

БРУЯКО Ігор, доктор історичних наук, Одеський археологічний музей Національної Академії наук України,

Одеса, Україна

ГОВЕДАРИЦЯ Благоє, доктор історичних наук, професор, Німецький археологічний інститут, Берлін, Німеччина;

МАНЗУРА Ігор, доктор історії, Вища антропологічна школа, Кишинів, Молдова

Щодо можливих морських зв'язків між регіонами Прикаспія та Чорного моря в доісторичну епоху

ПОПОВ Світлозар, доктор психології, Варна, Болгарія;

ДІМОВ Тодор, доктор історії, Регіональний музей м. Добрич, Болгарія

Стародавні курганні поховання лівобережжя Нижнього Пруту

ПОПОВИЧ Сергій, науковий співробітник, Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова;

ЧОБАНУ Іон, науковий співробітник, Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова;

*СІМАЛЬЧИК Анжела, доктор історії,
Відділ антропологічних досліджень АН Румунії, Ясси, Румунія*

Крем'яні знаряддя праці з поселення Поліванів Яр (культура Трипілля-Кукутень)

*ТЕРЬОХІНА Віра, науковий співробітник;
СКАКУН Наталія, кандидат історичних наук,
Інститут історії матеріальної культури РАН,
Санкт-Петербург, Росія*

Енеолітичне поселення Матроска поблизу міста Ізмаїл

*ПАЛАМАРЧУК Світлана, кандидат історичних наук,
Ізмаїл, Україна*

Нижнє Подунав'я в контексті торгових шляхів епохи бронзи

*ІВАНОВА Світлана, доктор історичних наук,
Інститут археології НАН України,
відділ Північно-Західного Причорномор'я і Криму,
Одеса, Україна*

Верифікація даних археології, антропології та палеогенетики про ямну міграцію на захід

*КУЗНЕЦОВ Павло, кандидат історичних наук,
Самарський державний соціально-педагогічний університет,
Самара, Росія;
ХОХЛОВ Олександр, кандидат історичних наук,
Самарський державний соціально-педагогічний університет,
Самара, Росія;*

Дунайський слід у Подніпров'ї: ямне поховання з амforoю з кургану «Ремонтирська могила» в м. Кривий Ріг

*ТЕСЛЕНКО Дмитро, кандидат історичних наук,
Інститут археології НАН України, Київ, Україна*

Поховальні комплекси середнього та пізнього бронзового віку в курганах Нижнього Пруту

ЧОБАНУ Іон, науковий співробітник,

Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова;
СІМАЛЬЧИК Анжела, доктор історії,
Відділ антропологічних досліджень АН Румунії, Ясси, Румунія
АГУЛЬНИКОВ Сергій, науковий співробітник,
Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова;

**Лобойківсько-голоурівська металургія та населення
степового Дунай-Дністровського межиріччя**

ЧЕРНІЄНКО Юрій, науковий співробітник,
*Одеський археологічний музей Національної академії наук України,
Одеса, Україна*

Двуспіральні фібули комарівської культури

ЛИСЕНКО Світлана, кандидат історичних наук,
Інститут археології НАН України, Київ, Україна
ЛИСЕНКО Сергій, кандидат історичних наук,
Інститут археології НАН України, Київ, Україна

**До питання про соціальну структуру населення Белозерської
культури в Нижньому Подунав'ї**

АГУЛЬНИКОВ Сергій, науковий співробітник,
Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова

Секція 2. ЕПОХА РАННЬОГО ЗАЛІЗНОГО ВІКУ

*(аудиторія 110, 1 поверх ІДГУ;
конференц-зал історико-краєзнавчого музею Придунав'я)*

*Керівник секції: ОХОТНИКОВ Сергій
Секретар секції: НОСОВА Людмила*

**Кам'яні вівтарі в пізньогальштатських похованнях
Нижнього Подунав'я**

ХАХЕУ Василе, науковий співробітник,
Інститут культурної спадщини АН Молдови, Кишинів, Молдова

Поселення Панагія 1 на Тамані. Про зв'язки Карпато-Дунайського та Північно-Кавказького регіонів у ранньому залізному віці

*ГОРОШНИКОВ Андрій, науковий співробітник,
Ростов-на-Дону, Росія;*

*РАЄВ Борис, кандидат історичних наук,
Ростов-на-Дону, Росія*

Специфіка скіфської паноплії Подунав'я

*ТОПАЛ Денис, науковий співробітник,
Вища антропологічна школа, Кишинів, Молдова*

Археозоологічні дослідження гальштатських шарів Карталу

*СЕКЕРСЬКА Олена, кандидат історичних наук,
ДЗ «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

Початок середньо скіфського періоду в Нижньому Подністров'ї

*НОСОВА Людмила, науковий співробітник,
Одеський археологічний музей Національної Академії наук України,
Одеса, Україна*

Острів Зміїний як об'єкт культурного надбання

*ОХОТНИКОВ Сергій, кандидат історичних наук,
Одеський археологічний музей Національної академії наук України,
Одеса, Україна*

Ще раз про кочівників з тексту Ольвійського декрету на честь Протогена

*СНИТКО Іван, кандидат історичних наук,
Держінспекція з охорони пам'яток культури в Миколаївській області,
Миколаїв, Україна*

Фракійські прикраси та аксесуари костюма зі скіфських поховань лівобережжя Нижнього Дністра (знахідки 2016-2018 рр.)

*СИНІКА Віталій, кандидат історичних наук,
Придністровський державний університет, Тирасполь, Молдова*

Щодо проблеми існування римського лimesу в Північно-Західному Причорномор'ї

*КОЗЛЕНКО Роман, науковий співробітник,
Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія»
Інституту археології НАН України, Миколаїв, Україна*

Кістяна пластина з Ольвії: слід сарматського рейду на Дунаї?

*СИМОНЕНКО Олександр, доктор історичних наук,
Інститут археології НАН України, Київ, Україна*

Картал та інші археологічні пам'ятники Нижнього Придунав'я на сторінках журналу «Записки Одеського товариства історії та старожитностей»

*ЦИГАНЕНКО Лілія, доктор історичних наук, професор,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет,
Ізмаїл, Україна*

Фібули Черняхівської культури з колекції історико-краєзнавчого музею Придунав'я

*ЧЕПОЙ-АКЧЕБАШ Альона, завідувач відділу
історії та культури історико-краєзнавчого музею Придунав'я,
Ізмаїл, Україна*

Озброєння і спорядження римських допоміжних військ на Нижньому Дунаї

*ТАТАРИНОВ Іван, кандидат історичних наук,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет,
Ізмаїл, Україна*

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IZMAIL STATE UNIVERSITY OF HUMANITIES
ODESSA ARCHEOLOGICAL MUSEUM NAS OF UKRAINE
INSTITUTE OF CULTURAL HERITAGE AS OF MOLDOVA
HIGH ANTHROPOLOGICAL SCHOOL (MOLDOVA)
HISTORICAL DANUBE MUSEUM OF REGIONAL STUDIES
REGIONAL DEPARTMENT OF NATIONAL UNION
OF UKRAINIAN ETHNOGRAPHERS
ORLOVKA VILLAGE COUNCIL
COMMUNITY ORGANIZATION «CENTRE OF BESSARABIAN DEVELOPMENT»

PEOPLES AND CULTURES OF LOW DANUBE REGION IN ANCIENT TIMES

PROGRAM

of international scientific practical conference

(23 - 26 August 2018)

IZMAIL – 2018

ORGANIZATIONAL COMMITTEE OF THE CONFERENCE

KICHUK Yaroslav – Doctor of Pedagogical sciences, Professor, Rector of Izmail State University of Humanities;

TSYGANENKO Lily – Doctor of Historical sciences, Professor, Vice-rector of scientific work in Izmail State University of Humanities;

BRUYAKO Igor – Doctor of Historical sciences, Director of Odessa Archeological Museum NAS of Ukraine

CHORNA Liana – Ph.D. of Historical sciences, Dean of the Faculty of Ukrainian Philology and Social Sciences;

TIRON Olga – Director of Historical Danube Museum of Regional Studies;

KURTEV Victor – Deputy chairman of the Management Board of the Community Organization “Centre of Bessarabia’s development”;

KUVANZHI Myhailo – Head of Orlovka Village Council

CONFERENCE WORKING ORDER

23 August	
10.00 – 12.30	Arrival of the participants of the conference, accommodation
12.30 – 13.00	Registration of the participants of the conference (<i>the lobby of the main building of the University</i>)
13.00 – 15.00	Opening ceremony. Plenary session (<i>ISUH conference-hall</i>)
15.00 – 16.30	Excursion
24 August	
10.00 – 11.30	Break-out session (<i>ISUH conference hall, Room 110 of the main building of the University</i>).
11.30 – 12.00	Coffee break (<i>Room 112 of the main building of the University</i>)
12.00 – 13.30	Break-out session resumption (<i>ISUH conference hall, Room 110 of the main building of the University</i>).
14.00 – 15.00	Break
15.00 – 16.00	Excursion (<i>Historical Danube Museum of Regional Studies, Tul'chianovskaya street, 51</i>)
16.00 – 19.00	Break-out session (<i>conference hall of the Historical Danube Museum of Regional Studies</i>)
25 August	
09.00 – 21.00	Visiting Kartal settlement (<i>village of Orlovka, district Reni, Odessa region</i>). Observing artefacts. Summing up of the conference . Excursion.
26 August	
09.00 – 13.00	Departure of the participants of the conference

Time limit for Presentations:

*Report at the plenary session – up to 30 min.
 Report at the break-out session – up to 20 min.
 Discussion of the reports – up to 5 min.
 Discussion after sessions*

OPENING OF THE CONFERENCE

23 August 2018

13.00- 15.00

(ISUH conference hall, the lobby of the main building of the University)

**Opening of the conference and welcome speech
of the rector of Izmail State University of Humanities,**

Doctor of Pedagogical sciences

Professor Kichuk Yaroslav Valeriyovych

**Welcome speech
of the director of Odessa Archeological Museum NAS of Ukraine,**

Doctor of Historical sciences

Bruyako Igor Victorovych

Greeting to the participants of the conference from:

Izmail Local Council

Community Organization «Centre of Bessarabia's development»

Village Council of the village Orlovka, Reni region

PLENARY SESSION

23 August, 2018

(ISUH conference-hall, lobby of the main building)

Phenomenon of Kartal – relativity and dynamics

BRUYAKO Igor, *Doctor of Historical Sciences,
Odessa Archeological museum of National Academy of sciences of Ukraine*

Halmirys: a thousand years in the Danube hyrle

ZAKHARIADI Mihail, *Doctor of Historical Sciences, professor,
Institute of Archeology «Vasyl' Pyrvan» (Bucharest, Romania)*

Break-out Sessions

24-25 August 2018

Session 1. The Epoch of Paleometal

*(conference-hall, ISUH lobby;
conference-hall of Historical museum of Regional Studies of the Danube region)*

*Session leader: IVANOVA Svitlana
Session secretary: PALAMARCHUK Svitlana*

Bolgrad-Alden' and Prekukuten' – Trypillya A: models of cooperation

BURDO Nataliya, *Ph.D. of History,
Institute of Archeology of National Academy of Sciences of Ukraine*

New data on forming complex settlements in the western culture area of Trypillya – Kukuten'

TSERNA Stanislav, *magister
High Anthropology School, Kyshyniv, Moldova;*
VORNIKU-TSERNA Andrea, *Doctor of Historical Sciences,
Botoshan district museum, Botoshan, Romania;*
RASSMANN Knut, *Doctor of Historical Sciences,
Rome-German commission of German Archeological Institute,
Frankfurt- on-the-Main, Germany*

Southern ways of exchange in the V – IV centuries BC

*VIDEIKO Myhailo, Doctor of Historical Sciences,
Institute of Archeology of NAS of Ukraine, Kyiv*

Thoughts on the pre-historical pyrotechniques, based on the experimental re(construction) and Burning in the date Tripol Horn

*TENKARIU Felix-Adrian, Doctor of Historical Sciences,
Department of inter-disciplinary research, the university after I.Kuza,
Yassy, Romania;*

*TSERNA Stanislav, magister
High Anthropology School, Kyshyniv, Moldova;*

*VORNIKU Diana Meriuka, Doctor of Historical Sciences,
Institute of Archeology of Academy of Sciences of Romania, Yassy branch,
Yassy, Romania;*

*METEU Florika, Doctor of Historical Sciences,
Department of inter-disciplinary research, the university after I.Kuza,
Yassy, Romania;*

*VORNIKU-TSERNA Andrea, Doctor of Historical Sciences,
Botoshan district museum, Botoshan, Romania*

The construction of the late Eneolithic period in Kartal in the context of Balkan and eastern-European parallels

*BRUYAKO Igor, Doctor of Historical sciences,
Odessa Archeological museum of National Academy of sciences of Ukraine,
Odessa, Ukraine;*

*GOVEDARYTSYA Blagoye, Doctor of Historical sciences, professor,
German Archeological Institute, Berlin, Germany;*

*MANZURA Igor, Doctor of History,
High Anthropology School, Kyshyniv, Moldova*

About possible sea ways between the Caspian sea and Black sea regions in the pre-historical epoch

*POPOV Svetlozar, Doctor of Psychology,
Varna, Bulgaria;*

*DIMOV Todor, Doctor of Historical Sciences,
Regional museum, Dobrich, Bulgaria*

Ancient burial hills of the left-bank Low Prut

*POPOVYCH Sergiy, research scientist,
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova;*

CHOBANU Ion, *research scientist,*
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova;
SIMALCHYK Anzhela, *Doctor of Historical Sciences,*
Department of anthropological researches of Academy of Sciences of Romania,
Yassy, Romania

Silicic trade tools from the settlement Polivaniv Yar (culture of Trypillya – Kukuten’)

TERYOHINA Tetyana, *research scientist,*
SKAKUN Nataliya, *Ph.D. of Historical sciences,*
Institute of History of material culture AS of Russia,
St. Petersburg, Russia

Eneolithic settlement of Matroska near the town of Izmail

PALAMARCHUK Svitlana, *Ph.D. of Historical sciences,*
Izmail, Ukraine

Low Danube region in the context of trade routes in the Bronze age

IVANOVA Svitlana, *Ph.D. of Historical sciences,*
Institute of Archeology of National Academy of Sciences of Ukraine,
Department of the North-western region of the Black Sea and the Crimea,
Odesa, Ukraine

Verification of the data in archeology, anthropology and paleogenetics on the pit grave migration to the west

KUZNETSOV Pavel, *Ph.D. of Historical sciences,*
Samara State Social Pedagogical University,
Samara, Russia;
KHOKHLOV Alexander, *Ph.D. of Historical sciences,*
Samara State Social Pedagogical University,
Samara, Russia

Danube traces in the Dnieper region: pit grave burial with amphora in the burial hill «Remontyrskaya grave» in the city of Kryvyj Rig

TESLENKO Dmytro, *Ph.D. of Historical sciences,*
Institute of Archeology of National Academy of Sciences of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

Burial complexes of the Middle and late Bronze age in the burial hills of the Low Prut

*CHOBANU Ion, research scientist,
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova;*

*SIMALCHYK Anzhela, Doctor of Historical Sciences,
Department of anthropological researches AS of Romania,
Yassy, Romania;*

*AGUL'NYKOV Sergiy, research scientist,
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova*

Loboykovsk-golourovsk metallurgy and the population of the steppe area between the Danube and the Dniester rivers

*CHERNIENKO Yuriy, research scientist,
Odessa Archeological museum of National Academy of sciences of Ukraine,
Odessa, Ukraine*

Two-spiralled fibuls of Komarivsk culture

*LYSENKO Svitlana, Ph.D. of Historical sciences,
Institute of Archeology of NAS of Ukraine,
Kyiv, Ukraine;*

*LYSENKO Sergij, Ph.D. of Historical sciences,
Institute of Archeology of NAS of Ukraine,
Kyiv, Ukraine;*

On the question of the social structure of the population of Belozersk culture in the Low Danube region

*AGUL'NYKOV Sergiy, research scientist,
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova*

Session 2. THE EPOCH OF THE EARLY IRON AGE

*(Room 110, the lobby of ISUH;
conference-hall of Historical museum of Regional Studies of the Danube region)*

ession leader: OKHOTNIKOV Sergij

Session secretary: NOSOVA Lyudmila

Stone altars in the late Galstadt burials of the Low Danube region

*KHAKHEU Vasile, research scientist,
Institute of Cultural Heritage AS of Moldova, Kyshyniv, Moldova*

Settlement Panagiya 1 in Taman' region. On the connections of the Carpathian-Danube and North-Caucasian regions in the early Iron age

*GOROSHNYKOV Andrij, research scientist,
Rostov-on-the Don, Russia;*

*RAYEV Borys, Ph.D. of Historical sciences,
Rostov-on-the Don, Russia*

Peculiarities of Scythian panoply in the Danube region

*TOPAL Denys, research scientist,
High Anthropology School, Kyshyniv, Moldova*

Archeological – zoological researches of the Galstadt layers in Kartal

*SEKERS'KA Olena, Ph.D. of Historical sciences,
South-Ukrainian State Pedagogical University,
Odesa, Ukraine*

Beginning of the middle Scythian period in the Low Dniester region

*NOSOVA Lyudmyla, research scientist,
Odesa Archeological museum of NAS of Ukraine,
Odesa, Ukraine*

Island Zmeiny as an object of cultural heritage

*OKHOTNIKOV Sergij, Ph.D. of Historical sciences,
Odesa Archeological museum of NAS of Ukraine,
Odesa, Ukraine*

Once again about nomad tribes in the text of Olvijsky decree in honour of Protogen

*SNYTKO Ivan, Ph.D. of Historical sciences,
State inspection on protection of cultural heritage in Mykolaiv region,
Mykolaiv, Ukraine*

**Frank Decorations and Accessories from Icythion Burials on the
heft Bank of Lower Dniester**

*SYNYKA Vitalij, Ph.D. of Historical sciences,
Prydnistrovskij State University, Tyraspol', Moldova*

**On the problem of existence of Rome limes in the North-western
region of the Black sea**

*KOZLENKO Roman, research scientist,
National historical archeological nature park «Ol'vija»
Institute of Archeology NAS of Ukraine, Mykolaiv, Ukraine*

Bone plate from Ol'vija: the trace of Sarmat raid to the Danube?

*SYMONENKO Alexander, Doctor of Historical Sciences,
Institute of Archeology NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

**Kartal and other archeological landmarks of the Low Danube
region on the pages of the journal «Notes of Odessa company of
History and antiquities»**

*TSYGANENKO Lily, Doctor of Historical Sciences, professor,
Izmail State University of Humanities, Izmail, Ukraine*

**The Fibulae of Chernyakovka Culture from the Collection of the
Historical and Regional Museum of the Danube River**

*CHEPOI-AKCHEBASH Alyona, the head of department of history
and culture of History and Local History Museum of Danube Izmail, Ukraine*

**Armament and Equipment of the Roman Troops on the Lower
Danube**

*TATARINOV Ivan, Ph.D. of Historical sciences,
Izmail State University of Humanities, Izmail, Ukraine*

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ
ИЗМАЙЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ГУМАНИТАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ОДЕССКИЙ АРХЕОЛОГИЧЕСКИЙ МУЗЕЙ НАН УКРАИНЫ
ИНСТИТУТ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ АН МОЛДОВЫ
ВЫСШАЯ АНТРОПОЛОГИЧЕСКАЯ ШКОЛА (МОЛДОВА)
ИСТОРИКО-КРАЕВЕДЧЕСКИЙ МУЗЕЙ ПРИДУНАВЬЯ
РЕГИОНАЛЬНОЕ ОТДЕЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО СОЮЗА КРАЕВЕДОВ УКРАИНЫ
ОРЛОВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ СОВЕТ
ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ «ЦЕНТР РАЗВИТИЯ БЕССАРАБИИ»

НАРОДЫ И КУЛЬТУРЫ НИЖНЕГО ДУНАЯ В ДРЕВНОСТИ

ПРОГРАММА

международной научно-практической конференции

(23 – 26 августа 2018)

ИЗМАИЛ – 2018

ОРГКОМИТЕТ КОНФЕРЕНЦИИ

КИЧУК Ярослав – доктор педагогических наук, профессор, ректор Измаильского государственного гуманитарного университета;

ЦЫГАНЕНКО Лилия – доктор исторических наук, профессор, проректор по научно-педагогической работе Измаильского государственного гуманитарного университета;

БРУЯКО Игорь – доктор исторических наук, директор Одесского археологического музея НАН Украины;

ЧЕРНАЯ Лиана – кандидат исторических наук, декан факультета украинской филологии и социальных наук;

ТИРОН Ольга – директор историко-краеведческого музея Придунавья;

КУРТЕВ Виктор – заместитель председателя правления общественной организации «Центр развития Бессарабии»;

КУВАНЖИ Михаил – председатель Орловского сельского совета.

ПОРЯДОК РАБОТЫ КОНФЕРЕНЦИИ

23 августа	
10.00 – 12.30	заезд участников конференции, размещение
12.30 – 13.00	регистрация участников конференции (<i>1-й этаж главного корпуса ИГГУ</i>)
13.00 – 15.00	открытие конференции. Пленарное заседание (<i>конференц-зал ИГГУ</i>)
15.00 – 16.30	экскурсионная программа
24 августа	
10.00 – 11.30	секционные заседания (<i>конференц-зал ИГГУ, аудитория 110 главного корпуса университета</i>)
11.30 – 12.00	кофе-тайм (<i>аудитория 112 главного корпуса университета</i>)
12.00 – 13.30	продолжение секционных заседаний (<i>конференц-зал ИГГУ, аудитория 110 главного корпуса университета</i>)
14.00 – 15.00	Перерыв
15.00 – 16.00	экскурсия (<i>историко-краеведческий музей Придунавья, ул. Тульчиановская, 51</i>)
16.00 – 19.00	секционные заседания (<i>конференц-зал историко-краеведческого музея Придунавья</i>)
25 августа	
09.00 – 21.00	посещение городища Каргал (<i>с. Орловка, Ренийский район, Одесская область</i>). Обзор раскопа. Принятие резолюции конференции. Экскурсионная программа.
26 августа	
09.00 – 13.00	разъезд участников конференции

Регламент работы:

Доклад на пленарном заседании – до 30 мин.

Доклад на секционном заседании – до 20 мин.

Обсуждение доклада – до 5 мин.

Дискуссии по окончании секционных заседаний

ОТКРЫТИЕ КОНФЕРЕНЦИИ

23 августа 2018 года

13.00 – 15.00

(конференц-зал ИГГУ, 1-й этаж главного корпуса университета)

***Открытие конференции и приветственное слово
ректора Измаильского государственного
гуманитарного университета,
доктора педагогических наук,
профессора Кичука Ярослава Валерьевича***

***Приветственное слово
директора Одесского археологического музея НАН Украины,
доктора исторических наук
Бруяко Игоря Викторовича***

Приветствие участникам конференции от:

Измаильского городского совета

Общественной организации «Центр развития Бессарабии»

Сельского совета с. Орловка, Ренийского района

ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ

23 августа 2018 года

(конференц-зал ИГГУ, I-й этаж главного корпуса университета)

Феномен Картала – релятивность и динамика

*БРУЯКО Игорь, доктор исторических наук,
Одесский археологический музей Национальной академии наук Украины*

Халмирис: тысячелетия в устье Дуная

*ЗАХАРИАДИ Михаил, доктор исторических наук, профессор,
Институт археологии «Василий Пырван» (Бухарест, Румыния)*

СЕКЦИОННЫЕ ЗАСЕДАНИЯ

24 – 25 августа 2018 года

Секция 1. ЭПОХА ПАЛЕОМЕТАЛЛА

*(конференц-зал, I этаж ИГГУ;
конференц-зал историко-краеведческого музея Придунавья)*

*Руководитель секции: ИВАНОВА Светлана
Секретарь секции: ПАЛАМАРЧУК Светлана*

Болград-Алдень и Прекукутень – Триполье А: модели взаимодействия

*БУРДО Наталия, кандидат исторических наук,
Институт археологии Национальной академии наук Украины,
Киев, Украина*

Новые данные о формировании комплексных поселений в западном ареале культуры Триполье-Кукутень

*ЦЕРНА Станислав, магистр,
Высшая антропологическая школа, Кишинев, Молдова;
ВОРНИКУ-ЦЕРНА Андреа, доктор истории,
Уездный музей г. Ботошаны, Румыния;
РАССМАНН Кнут, доктор истории,
Римско-Германская Комиссия Немецкого Археологического Института,
Франкфурт-на-Майне, Германия*

Южные пути обмена в V–IV тыс. до н.э.

***ВИДЕЙКО Михаил**, доктор исторических наук,
Киевский университет им. Бориса Гринченко*

Размышления о доисторической пиротехнологии, основанные на экспериментальной (ре)конструкции и обжиге в поздне трипольском горне

***ТЕНКАРИУ Феликс-Адриан**, доктор истории, Отдел междисциплинарных исследований, университет им. И. Кузы, Яссы, Румыния;*

***ЦЕРНА Станислав**, магистр, Высшая антропологическая школа, Кишинев, Молдова;*

***ВОРНИКУ Диана Мериука**, доктор истории, Институт археологии Академии наук Румынии, Ясский филиал, Яссы, Румыния;*

***МЕТЕУ Флорика**, доктор истории, Отдел междисциплинарных исследований, университет им. И. Кузы, Яссы, Румыния;*

***ВОРНИКУ-ЦЕРНА Андреа**, доктор истории, Ботошанский уездный музей, Ботошан, Румыния*

Сооружения позднего энеолита в Картале в свете балканских и восточноевропейских параллелей

***БРУЯКО Игорь**, доктор исторических наук, Одесский археологический музей Национальной академии наук Украины, Одесса, Украина;*

***ГОВЕДАРИЦА Благое**, доктор хабилитат, профессор, Немецкий археологический институт, Берлин, Германия;*

***МАНЗУРА Игорь**, доктор истории, Высшая антропологическая школа, Кишинев, Молдова*

О возможных морских связях между регионами Прикаспия и Черного моря в доисторическую эпоху

***ПОПОВ Светлозар**, доктор психологии, Варна, Болгария;*

***ДИМОВ Тодор**, доктор истории, Региональный музей г. Добрич, Болгария*

Древние курганные погребения левобережья Нижнего Прута

***ПОПОВИЧ Сергей**, научный сотрудник, Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова;*

ЧОБАНУ Ион, научный сотрудник,
Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова;
СИМАЛЬЧИК Анжела, доктор истории,
Отдел антропологических исследований АН Румынии, Яссы, Румыния

**Кремневые орудия труда из поселения Поливанов Яр
(культура Триполье-Кукутень)**

ТЕРЕХИНА Вера, научный сотрудник;
СКАКУН Наталия, кандидат исторических наук,
Институт истории материальной культуры РАН,
Санкт-Петербург, Россия

Энеолитическое поселение Матроска около города Измаил

ПАЛАМАРЧУК Светлана, кандидат исторических наук,
Измаил, Украина

Нижнее Подунавье в контексте торговых путей эпохи бронзы

ИВАНОВА Светлана, доктор исторических наук,
Институт археологии НАН Украины,
отдел Северо-Западного Причерноморья и Крыма,
Одесса, Украина

**Верификация данных археологии, антропологии и
палеогенетики об ямной миграции на запад**

КУЗНЕЦОВ Павел, кандидат исторических наук,
Самарский государственный социально-педагогический университет,
Самара, Россия;
ХОХЛОВ Александр, кандидат исторических наук,
Самарский государственный социально-педагогический университет,
Самара, Россия

**Дунайский след в Поднепровье: ямное захоронение с амфорой
из кургана «Ремонтирская могила» в г. Кривой Рог**

ТЕСЛЕНКО Дмитрий, кандидат исторических наук,
Институт археологии НАН Украины, Киев, Украина

Погребальные комплексы среднего и позднего бронзового века в курганах Нижнего Прута

*ЧОБАНУ Ион, научный сотрудник,
Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова;
СИМАЛЬЧИК Анжела, доктор истории,
Отдел антропологических исследований АН Румынии, Яссы, Румыния;
АГУЛЬНИКОВ Сергей, научный сотрудник,
Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова*

Лобойковско-голоуровская металлургия и население степного Дунай-Днестровского междуречья

*ЧЕРНИЕНКО Юрий, научный сотрудник,
Одесский археологический музей Национальной академии наук Украины,
Одесса, Украина*

Двуспиральные фибулы комаровской культуры

*ЛЫСЕНКО Светлана, кандидат исторических наук,
Институт археологии НАН Украины, Киев, Украина;
ЛЫСЕНКО Сергей, кандидат исторических наук,
Институт археологии НАН Украины, Киев, Украина*

К вопросу о социальной структуре населения Белозерской культуры в Нижнем Придунавье

*АГУЛЬНИКОВ Сергей, научный сотрудник,
Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова*

Секция 2. ЭПОХА РАННЕГО ЖЕЛЕЗНОГО ВЕКА

*(аудитория 110, I этаж ИГГУ;
конференц-зал историко-краеведческого музея Придунавья)*

*Руководитель секции: ОХОТНИКОВ Сергей
Секретарь секции: НОСОВА Людмила*

Каменные алтари в позднегальштатских захоронениях Нижнего Придунавья

*ХАХЕУ Василе, научный сотрудник,
Институт культурного наследия АН Молдовы, Кишинев, Молдова*

Поселение Панагия 1 на Тамани. О связях Карпато-Дунайского и Северо-Кавказского регионов в раннем железном веке

*ГОРОШНИКОВ Андрей, научный сотрудник,
Ростов-на-Дону, Россия;*

*РАЕВ Борис, кандидат исторических наук,
Ростов-на-Дону, Россия*

Специфика скифской паноплии Придунавья

*ТОПАЛ Денис, научный сотрудник,
Высшая антропологическая школа, Кишинев, Молдова*

**Археозоологические исследования гальштатских слоев
Картала**

*СЕКЕРСКАЯ Елена, кандидат исторических наук,
ГУ «Южноукраинский государственный педагогический университет имени
К.Д. Ушинского»,
Одесса, Украина*

Начало среднескифского периода в Нижнем Поднестровье

*НОСОВА Людмила, научный сотрудник,
Одесский археологический музей Национальной академии наук Украины,
Одесса, Украина*

Остров Змеиный как объект культурного наследия

*ОХОТНИКОВ Сергей, кандидат исторических наук,
Одесский археологический музей Национальной академии наук Украины,
Одесса, Украина*

**Еще раз о кочевниках из текста Ольвийского декрета в честь
Протогена**

*СНЫТКО Иван, кандидат исторических наук,
Госинспекция по охране памятников культуры в Николаевской области,
Николаев, Украина*

Фракийские украшения и аксессуары костюма из скифских погребений левобережья Нижнего Днестра (находки 2016-2018 гг.)

*СИНИКА Виталий, кандидат исторических наук,
Приднестровский государственный университет, Тирасполь, Молдова*

О проблеме существования римского лимеса в Северо-Западном Причерноморье

*КОЗЛЕНКО Роман, научный сотрудник,
Национальный историко-археологический заповедник «Ольвия»
Института археологии НАН Украины, Николаев, Украина*

Костяная пластина из Ольвии: след сарматского рейда на Дунае?

*СИМОНЕНКО Александр, доктор исторических наук,
Институт археологии НАН Украины, Киев, Украина*

Картал и другие археологические памятники Нижнего Придунавья на страницах журнала «Записки Одесского общества истории и древностей»

*ЦЫГАНЕНКО Лилия, доктор исторических наук, профессор,
Измаильский государственный гуманитарный университет,
Измаил, Украина*

Фибулы Черняховской культуры из коллекции историко-краеведческого музея Придунавья

*ЧЕПОЙ-АКЧЕБАШ Алена, заведующая отделом
истории и культуры историко-краеведческого музея Придунавья,
Измаил, Украина*

Вооружение и снаряжение римских вспомогательных войск на Нижнем Дунае

*ТАТАРИНОВ Иван, кандидат исторических наук,
Измаильский государственный гуманитарный университет,
Измаил, Украина*

ДЛЯ НОТАТКІВ

Підписано до друку 01.08.2018.
Ум. друк. арк. 0,5 Тираж 50 прим. Зам. № 440

*Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Ізмаїльського державного гуманітарного університету*

Адреса: 68610, Одеська обл., м. Ізмаїл, вул. Рєпіна, 12, каб. 208

Тел.: (04841) 4-82-42

E-mail: nauka_idgu@ukr.net